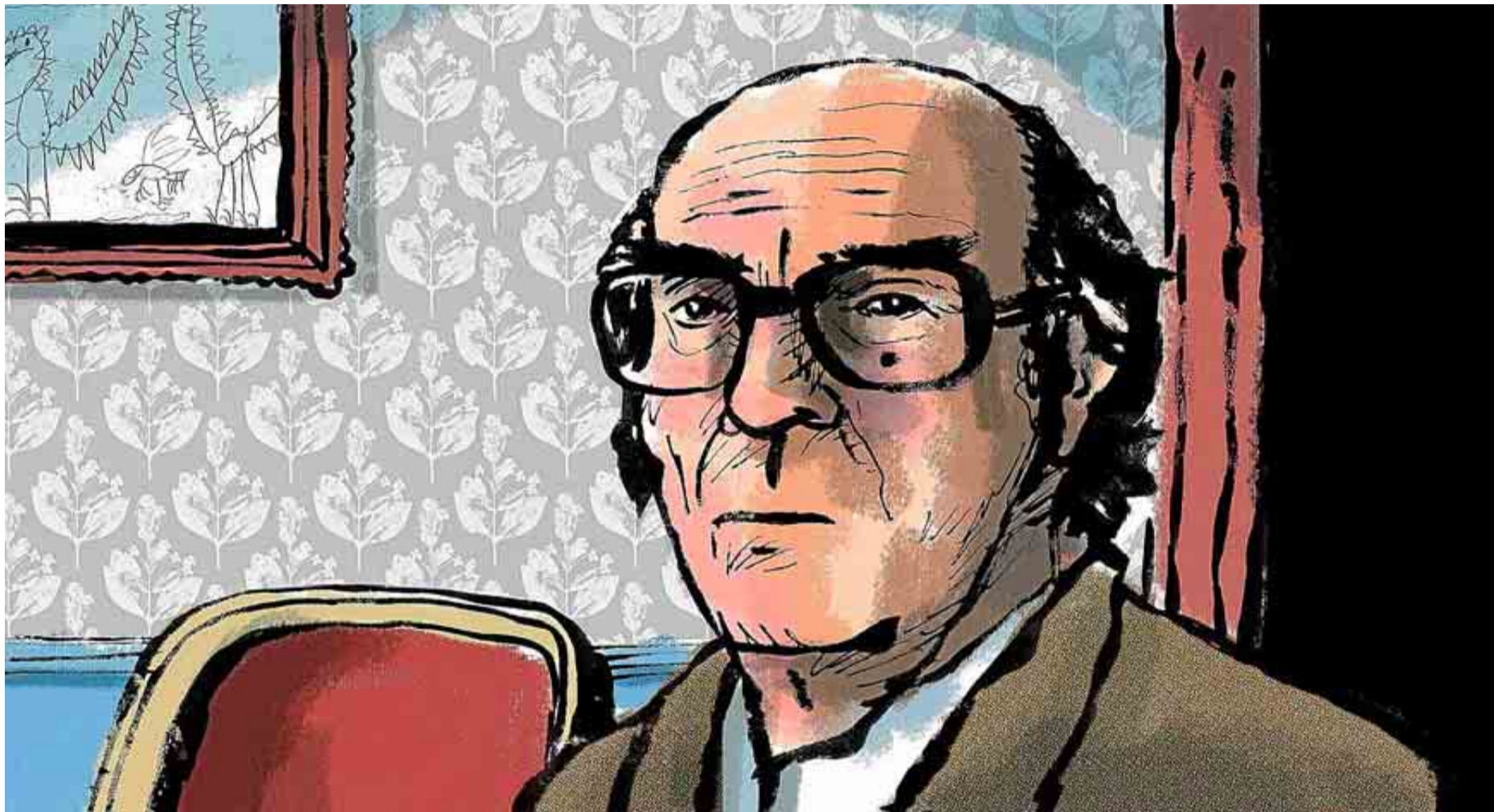

● LA FRASE MIQUEL DE PALOL

L'home és tan sols un desencert de Déu, o Déu és tan sols un desencert de l'home? Com el lector deu imaginar, l'autor d'aquest pensament és el mateix que va dir que l'home va fer Déu a la seva imatge i semblança, invertint la sentència bíblica des d'una postura que a alguns, no cal dir a quins, els semblarà malèvola, i a d'altres tan

sols lògica i coherent amb una línia de pensament correctament traçada i definida. Es tracta de Nietzsche, com saben tots. Quan Sloterdijk el defineix, en la mateixa frase, com a exaltat i serè, no aspira a la paradoxa sinó a la precisió. Del mite de la perfecció perduda a convertir la vida quotidiana en un sistema de crosses

per no caure daltabaix hi van dos mil anys de brega dels humans amb uns déus que ja tant hi fa si existeixen. Ara que el príncep està més entestat que mai a promoure un nou analfabetisme funcional, la distància no pot fer altra cosa que augmentar, fins a tornar inocu el dilema inicial.

ÒSCAR SARRAMIA

Vinyoli

● Per **Hèctor Bofill**

S'acosta el centenari del naixement d'un dels grans poetes del segle XX, Joan Vinyoli, i de moment no hi ha notícies dels actes de commemoració de l'autor amb més influència en la poesia actual. Vinyoli mereix el més excels dels tractes. Serà equiparable el ressò de l'any Vinyoli al que ha tingut l'any Espriu?

Si l'any 2013 es complia el centenari del naixement de **Salvador Espriu** el 2014 es commemoren el cents anys del naixement d'un altre dels grans poetes catalans del segle XX: **Joan Vinyoli** (1914-1984). Després de la merescuda fastuositat dels actes sobre Salvador Espriu (un autor tan popular durant les dècades dels seixanta i setanta com minimitzat després) és l'hora de plantejar com recordarem l'autor de *Tot és ara i res* o de *Domini màgic*.

Ignoro quina previsió tindran les diverses institucions implicades, com ara el departament de Cultura, la Institució de les Lletres Catalanes o l'Ajuntament de Barcelona, i si encara restarà algun recurs després de la despesa invertida en l'evocació d'Espriu (com veurem també m'intriga el positiu paper que en aquesta

conjuntura podria tenir la Secretaria d'Estat de Cultura). Però és del tot imperios que Vinyoli rebi el més excels dels tractes ja que em sembla no equivocar-me si dic que parlem de l'autor amb més influència en la poesia catalana actual. El seu realisme existencialista ha penetrat de forma confessada en autors consagrats, com ara **Joan Margarit**, **Pere Rovira**, **Miquel de Palol**, **Enric Casasses** o **David Castillo**, de poetes més joves, com **Manuel Forcano** o **Jordi Llavina** i de pràcticament tots els novíssims **Núria Martínez-Vernis**, **Carles Rebassa**, **Eduard Escoffet** i la colla de poetes de la nova fornada aplegada a l'antologia *Pedra Foguera* (2008). Vinyoli, que en vida sempre va acceptar un paper secundari davant el gegant que significava Espriu, i mai no va tenir la

popularitat d'un **Miquel Martí i Pol**, ha resultat el poeta amb més impacte en l'estètica actual, amb més capacitat de penetració fins i tot sobre aquells autors que, en un principi, participen d'un discurs i d'unes formes allunyades (tal vegada només **Gabriel Ferrater** o **Vicent Andrés Estellés** es trobarien al mateix nivell de seguiment entre el públic i els creadors en actiu). Qualsevol de les propostes institucionals o privades que es desenvolupin l'any vinent penso que haurien de reconèixer aquesta qualitat i consagrar definitivament al centre del cànon un poeta de versos com aquest: «Sempre hi ha algú de qui no és possible que prescindim. / Potser gràcies a això vivim encara». Què explica aquesta recepció esclatant gairebé tres dècades després del traspàs de l'autor? És difícil

de dir, però tal vegada una capacitat fascinant de colpir emocionalment des de la senzillesa del lèxic, de les formes i de les metàfores emprades, així com la proximitat de les experiències vitals que traspuen en els poemes.

Per anar fent boca podem destacar el considerable esforç que ha anat fent l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners, lloc en el qual Vinyoli va passar els estius d'infantesa i adolescència, en la creació de l'Espai Vinyoli, la recepció de la seva Càtedra impulsada per la Universitat de Girona i dirigida per **Margarita Casacubierta**, així com del cicle de lectures que en aquest marc es van organitzant. Tampoc no cal oblidar l'exquisit text que Miquel de Palol va dedicar a Vinyoli (juntament amb Salvador Espriu) i que significa un immillorable pòrtic d'entrada a la vida i la obra de l'autor que ens ocupa (*Dos poetes*, Columna, 2006).

Finalment, no ens podem estar de dir que si l'estat espanyol tingués alguna mena de voluntat de generar una certa empatia amb Catalunya i assumís que les lletres catalanes també formen part del seu patrimoni potser no estaria de més que organitzés algun acte sobre Vinyoli si tenim present que es tracta d'un dels pocs autors en llengua catalana que va obtenir el Premi Nacional de Poesia de les Lletres Espanyoles pel seu grandíssim llibre *Passeig d'Aniversari* (1984).